TC
İSTANBUL AREL ÜNİVERSİTESİ
FEN EDEBİYAT FAKÜLTESİ
SOSYOLOJİ BÖLÜMÜ

Review of the dissertation work of PhD candidate Nessipkaliyev Dauren by academic advisor Prof.Dr.Hayati Tufekcioglu from Istanbul Arel University, Head of Department of Sociology

Topic: **Студент жастардың саяси әлеуметтенуі: ірі қала жағдайындағы салыстырмалы талдау / Political socialisation of students: comparative analysis in a large city.**

Kazakhstan's political, economic and social systems, like those of most countries around the world, are currently undergoing significant change. The complex nature of these changes requires a politically educated society and democratic participation. The author of the dissertation study argues that it is impossible to preserve and develop the democratic foundations of society without the involvement of young people in politics. Civic orientation begins with the process of political socialisation, during which knowledge and social skills are acquired to enable student youth to participate effectively in public life.

The thesis examines political socialisation at the macro level - as a means ofdeveloping, supporting and legitimising existing political systems and as afunction of those systems. At the micro level, it seeks to answer the question of when, how and with what outcomes people acquire political knowledge, opinions, skills, attitudes, behavioural intentions and behaviours. To do so, helooks to the agents of socialisation. Particular attention is paid to the role of electronic media and social media, as political activism on the Internet can leadto other political actions in reality.

The first chapter presents the main reviewed theoretical and conceptual approaches to political socialisation in general and explains the basicterminology, analysing the agents of political socialisation based on more than 140 sources. The analysis of the transformation of traditional agents of political socialisation on an individual's knowledge, worldview and civic position leads to the conclusion that more research is needed into which agents of socialisation have the greatest influence on knowledge, opinions, etc. in relation to various political issues. Nowadays, students find the news on their own, as they use social media and read news online. Political activism starts with simply liking posts, but when young people see their friends sharing posts and opinions, they feel safer posting their own, so these simple online activities can open the gates to other political activity. A great deal of attention is therefore paid to analyzing the author believes that new media and social networks are key agents for the political socialisation of young people.

The second chapter focuses on the role of university education in shaping political activism and is logically structured in three paragraphs. The author demonstrates the ability to critically analyse and evaluate contemporary academic ideas in addressing research and practice. The author critically analyses the concept of 'partisanship' in political socialisation and how contemporary youth choose to participate in politics. Analysisleads to community service, participation in "alternative politics" gives students the opportunity to solve social problems in practice and to become actors of social change. Therefore, political participation and activism are more often seen as civic participation and activism in the modern interpretation. Researchers and international organisations are more often discussing civic engagement among students as a driving force for the democratisation of society. Here are the original results of our own research andbased on which the directions and current trends of political socialization of modern Kazakhstani student youth are identified and defined.

The dissertation concludes with a discussion of the open issues surrounding the role of universities in the political socialisation of students. The thesis presented is an in-depth and rich an analysis of data-driven approaches to the analysis of political socialisation, containing a large number of original empirical results and interesting facts of real-world problems. In particular, we would like to emphasize that the thesis reflects current trends in the study of political socialisation. The thesis substantiates that studies of student movements in different countries acknowledge the leading political role of prestigious universities in the social sciences. As a rule, those with higher education tend to be more liberal, open to non-traditional social and moral views, more appreciative of civil liberties, and more likely than the general population to support democratic values.

Overall, the presented dissertation presents more than enough qualitative original significant results that can be a stimulus for future research.Furthermore, it is complemented by a qualitative list of publications by Nessipkaliyev Dauren. Therefore, I consider the presented work as completed and I strongly recommend that it be accepted as a doctoral dissertation for defence.

Signed:

Date:

05/05/2023

Scientific adviser
Prof.Dr.Hayati Tufekcioglu

ЫСТАМБҰЛ АРЕЛ УНИВЕРСИТЕТІ
ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ӘДЕБИЕТ ФАКУЛЬТЕТІ
ӘЛЕУМЕТТАНУ КАФЕДРАСЫ

Ыстамбұл Арел университетіндегі әлеуметтану кафедрасының ғылыми жетекшісі Хаяти Туфекчиоглының ғылым кандидаты Даурен Несипкалиевтің диссертациясына сын пікірі.

Тақырыбы: Студент жастардың саяси әлеуметтенуі: ірі қала жағдайындағы салыстырмалы талдау

Қазіргі таңда Қазақстанның саяси, экономикалық және әлеуметтік жүйелері әлемнің өзге елдері секілді айтарлықтай өзгерістерге ұшырап отыр. Мұндай күрделі сипаттағы өзгерістер қоғамды саяси ағартуға және демократиялық үрдістерге қатысуға итермелейді. Диссертациялық жұмыстың авторы жастарды саясатқа араластырмай қоғамның демократиялық негізін дамыту және оны сақтау мүмкін емес деп есептейді. Қоғамның бағыт-бағдары саяси әлеметтену үрдісінен басталады, ал бұл студент жастардың қоғам өміріне араласуына қажетті қарым-қатынасты және білімді алуына өз септігін тигізеді.

Диссертация саяси әлеуметтенуді макро деңгейде, яғни қолданыстағы саяси жүйелерді дамытуды, қолдауды және заңдастыруды қалай болса, сондағы жүйелердің қызметін дәл солай қарастырады. Микро деңгейде адамдардың саяси білімі, пікірі, дағдылары, мінез-құлықтық ниеттері және мінез-құлықтары қашан, қалай және қандай нәтижелермен алынатындығы жайлы сұраққа жауап қарастырылады. Осылайша, ол әлеуметтенудің қатысушыларын зерделейді. Электрондық бұқаралық ақпарат құралдарына айрықша назар аударылады, өйткені интернеттегі саяси белсенділік шынайы өмірде өзге саяси әрекеттерге жетелеу мүмкін.

Бірінші тарауда саяси әлеуметтенудің жалпылама теориялық және тұжырымдамалық жолдары қарастырылады және негізгі терминологиясы түсіндіріледі, 140-тан астам дереккөздерге негізделген саяси әлеуметтенудің қатысушыларына талдау жүргізіледі. Дәстүрлі саяси әлеуметтену қатысушыларының білімге, дүниетанымға және жеке тұлғаның азаматтық ұстанымына қатысты өзгерістерді жасауын талдау – әлеуметтену қатысушыларының қандай саяси мәселелерге, яғни білімге, пікірге және т.б. ықпалының бар екендігін көбірек зерттеу қажеттігін зерттейді. Қазіргі уақытта жастар әлеуметтік желілерді және интернетті пайдалана отырып, өздеріне қажетті жаңалықтарды іздеп таба алады. Саяси белсенділік жай ғана жазбаларға лүпіл басудан басталады, десек те жастар достарының қалдырған жазбаларына және бөліскен пікірлеріне қарап, қандай да бір жаңалықпен бөлісу қауіпсіз деп санайды, мұндай қарапайым онлайн әрекеттер басқа саяси әрекеттерге бұрмалап әкету мүмкін. Сол себепті бұл диссертацияда жаңа бұқаралық ақпарат құралдарын және әлеуметтік желілерді талдауға көп көңіл бөлінеді және диссертация авторының пікірінше, мұндай қатысушылардың жастарды саяси әлеуметтендіруде орны бөлек.

Екінші тарау саяси белсенділікті қалыптастыруға үлес қосатын университеттік білімге арналған және ол үш абзацпен логикалық түрде құрылымдалған. Автор зерттеу

мен тәжірибеге бағытталған мәселелерді шешу үшін заманауи ғылыми идеяларға сыни тұрғыдан талдаудың және бағалаудың мүмкіндігін көрсетеді. Автор саяси әлеуметтенудің «партиялылық» тұжырымдамасына және қазіргі жастардың саясатқа қалай қатысуды қалайтынына сыни пікір білдіріп, оны талдайды. Талдаудың қорытындысы бойынша қоғамдық жұмыстар, «баламалы саясатқа» қатысу студенттердің әлеуметтік мәселелерді іс жүзінде шешуіне және әлеуметтік өзгерістерге ықпал етуіне мүмкіндік береді. Осылайша қазіргі ұғым бойынша саяси белсенділік және оған қатысу көп жағдайда азаматтық белсенділік және оған қатысу болып есептеледі. Зерттеушілер мен халықаралық ұйымдар қоғамды демократияландырудағы қозғаушы күш болып табылатын жастарға азаматтық белсенділікке қатысты мәселелерді жиірек талқылап отыруды жөн деп санайды. Осы диссертацияда автормен жүргізілген зерттеулердің өзіндік нәтижелері ұсынылған және солардың негізінде қазіргі қазақстандық студент жастарды саяси әлеуметтендіруге апарар бағыттар және заманауи тенденциялар сипатталып көрсетілген.

Диссертация университеттердің жастарды саяси әлеуметтендірудегі рөліне қатысты ашық мәселелерін талқылаумен аяқталады. Ұсынылған диссертация саяси әлеуметтенуді талдау деректерінің негізінде толығырақ зерттеліп, онда тәжірибелік қорытынды және шынайы өмірдегі көптеген проблемалардың қызықты фактілері қамтылған. Атап айтқанда, диссертация саяси әлеуметтенуді зерттеудегі қазіргі тенденцияларды көрсетеді. Диссертацияда әртүрлі елдердегі студенттік қозғалыстарды зерттеу жұмыстары беделді университеттердегі әлеуметтік ғылымдардың жетекші саяси рөлін танып-білуге негізделген. Әдетте жоғары білімді адамдар либералды, дәстүрлі емес әлеуметтік және танымдық көзқарастарда болады, азаматтық бостандықты ерекше бағалайды және қарапайым халыққа қарағанда демократиялық құндылықтарды жиі ұстанады.

Қорыта келе, ұсынылған диссертацияда болашақ зерттеулерге түрткі бола алатын сапалы, өзіндік маңызы бар қорытынды жұмыстар жеткілікті көлемде ұсынылған. Сонымен қатар, мұндай зерттеу жұмыстарының қатарын Даурен Несипкалиевтың жарияланымдары толықтыруда. Сол себепті ұсынылған жұмысты аяқталған деп есептеймін және оны қорғау үшін докторлық диссертация ретінде қабылдауға кеңес беремін.

Қолы қойылды: /қолы/

____

Ғылыми жетекші Хаяти Туфекчиоглы

Күні:
05.05.2023

Текст-перевод документа с английского языка на казахский язык выполнен переводчиком Омаровым Сабитом Амангельсиновичем, ИИН781229300574. Республика Казахстан, город Алматы, семнадцатое мая две тысячи двадцать третьего года.

Подпись: ____________

Омаров Сабит Амангельсинович
фамилия, имя, отчество

Республика Казахстан, город Алматы, семнадцатое мая две тысячи двадцать третьего года, Я, Малгаждарова Бибигуль Дуйсебаевна, нотариус города Алматы, действующая на основании государственной лицензии № 0001989 от 20 октября 2004 года, выданной Министерством юстиции Республики Казахстан свидетельствую подлинность подписи, сделанной известным мне переводчиком Омарова Сабита Амангельсиновича. Личность, подписавшего документ установлена, дееспособность, и полномочия его проверены.

Зарегистрировано в реестре за №501

Взыскано – 104 тенге государственная пошлина + 1725 тенге оплата услуг правового и технического характера.

Нотариус

ES33017952305171132O1F773153

Нотариаттық іс-әрекеттің бірегей нөмірі / Уникальный номер нотариального действия